

YTTRANDE

2008-03-03

Ert datum

2008-01-03

Vårt dnr: 1.08

Ert Rnr: 1.08

SACO

Anders Edward

Box 2206

103 15 STOCKHOLM

Yttrande över Återkrav och ränta inom arbetslöshetsförsäkringen m.m. (Ds 2007:53)

Sveriges Ingenjörer har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad departementsskrivelse.

Sammanfattning

Sveriges Ingenjörer välkomnar en harmonisering av regelverken kring arbetslöshetsförsäkringen. Sveriges Ingenjörer menar dock att de föreslagna förändringarna avviker från grundläggande rättsprinciper och riskerar att leda till alltför allvarliga konsekvenser för den enskilde. Vidare ser Sveriges Ingenjörer administrativa hinder i de principiellt riktiga delarna av förändringsförslagen.

Harmonisering av reglerna kring arbetslöshetsförsäkring

Sveriges Ingenjörer ställer sig bakom förslaget att harmonisera lagen om arbetslöshetsförsäkring och förordningar på arbetsmarknadspolitikens område så att enhetliga och entydiga regler gäller för arbetslöshetsförsäkringen. Detta betyder inte att Sveriges Ingenjörer ställer sig bakom en skärpning av reglerna för återbetalningsskyldighet.

Återkrav av felaktigt utbetalade belopp

Sveriges Ingenjörer avvisar att felaktigt utbetalade belopp ska återkrävas oberoende av om det är den enskilde eller arbetslöshetskassan som har orsakat felaktigheten. Vid felaktiga utbetalningar som inte har orsakats av den enskilde utan beror på fel hos arbetslöshetskassan och där den enskilde har tagit emot ersättningen i god tro, ska återbetalningsskyldighet inte gälla. Det är förvisso en grundläggande princip att endast den som har rätt till ersättning ska få det. Den ska dock ställas mot den i svensk rättstradition djupt rotade principen att skydda den enskilde vid fel som denne ej har orsakat och heller inte borde ha insett. Vid en sådan avvägning väger skyddet för den enskilde tyngst. I detta fall är det alltså de arbetsmarknadspolitiska förordningarna som ska anpassas till lagen om arbetslöshetsförsäkring och inte tvärtom.

Ränta på återkrävt belopp

Sveriges Ingenjörer anser att det är principiellt riktigt att ränta läggs på felaktigt utbetalda belopp, förutsatt att felaktigheten medvetet begåtts av den enskilde. Sveriges Ingenjörer instämmer i departementets antagande att ränteuttag ökar incitamenten för att betala tillbaka en skuld till arbetslöshetskassan så snart som möjligt. Sveriges Ingenjörer efterlyser dock belägg för påståendet att ett räntepåslag minskar benägenheten att tillgodogöra sig ersättning som man inte har rätt till. Den eventuella räntekostnaden vid en upptäckt felaktig utbetalning

YTTRANDE

2008-03-03

Ert datum

2008-01-03

Vårt dnr: 1.08

Ert Rnr: 1.08

blir i sammanhanget obetydlig i förhållande till den felaktiga ersättning som den enskilde kan tänkas tillgodogöra sig.

Ifall ränta på återkrävt belopp införs bör även den enskilde erhålla ränta på belopp som arbetslöshetskassan felaktigt inte har betalat ut. Sveriges Ingenjörer saknar resonemang i departementsskrivelsen kring detta.

Även om det är principiellt rätt att lägga ränta på felaktigt utbetalde belopp ska det ställas mot den praktiska genomförbarheten. Arbetslöshetskassornas administrativa kostnader för att hantera i många fall mycket små räntebelopp riskerar att bli orimligt stora. Detta bör utredas innan förändringen genomförs.

Rätt att innehålla ersättning under utredning om ifrågasatt ersättningsrätt

Departementet föreslår att arbetslöshetskassan ska kunna innehålla hela eller delar av ersättningen under utredning om ifrågasatt ersättningsrätt, om det finns sannolika skäl att anta att det slutgiltiga beslutet blir en avstängning eller nedsättning av ersättningen. Sveriges Ingenjörer avvisar detta förslag. Sveriges Ingenjörer inser förvisso att arbetslöshetskassorna kan ställas inför uppenbara fall av missbruk av försäkringen. Risker att en enskild som de facto inte har begått något fel får sin ersättning reducerad eller indragen innan dennes oskuld har kunnat beläggas, är dock för stor för att den föreslagna ordningen ska kunna accepteras.

Förvaltningsrättsliga principer

Sveriges Ingenjörer saknar en analys av hur de föreslagna skärpningarna i reglerna för återkrav på felaktigt utbetalda ersättningar harmoniserar med förvaltningsrättsliga principer, med tanke på att arbetslöshetskassornas beslut i dessa fall likställs med myndighetsbeslut. På samma sätt är en sådan analys nödvändig ifall regeringen gör verklighet av intentionen att införa en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring där de som inte har anslutit sig frivilligt till en arbetslöshetskassa är tänkta att hanteras av en myndighet.

Ställningstagande

- Sveriges Ingenjörer välkomnar en harmonisering av lagen och förordningar kring arbetslöshetsförsäkringen.
- Sveriges Ingenjörer avvisar att felaktigt utbetalade belopp ska återkrävas oberoende av vem som har begått felaktigheten.
- Sveriges Ingenjörer anser att det är principiellt riktigt att ränta beräknas på felaktigt utbetalda belopp som beror på medvetna fel från den enskilde samt att den enskilde ska erhålla ränta på belopp som felaktigt inte har utbetalats från arbetslöshetskassan.
- Sveriges Ingenjörer avvisar att arbetslöshetskassan ska kunna innehålla utbetalningar under utredningsperioden vid ifrågasatt ersättning.

SVERIGES INGENJÖRER

YTTRANDE

2008-03-03

Ert datum

2008-01-03

Vårt dnr: 1.08

Ert Rnr: 1.08

Richard Malmborg
Förbundsdirektör

Ludvig Larsson
Utredare